

Nr 7.

Ankom till riksdagens kansli den 21 februari 1923 kl. 5 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av väckta motioner om vissa ändringar i förordningen om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering.

(2:a avd.)

I två likalydande, till bevillningsutskottet hänvisade motioner, väckta, den ena i första kammaren, nr 106, av herr *Reuterskiöld* m. fl., den andra i andra kammaren, nr 167, av herr *K. A. Westman* m. fl., har hemställts, att riksdagen ville besluta sådana ändringar i förordningen den 28 oktober 1910 om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering att »dels i § 23 och i § 44 eller å annat lämpligt ställe infördes föreskrifter därom, att anmärkningar, som av kronans ombud hos prövningsnämnd framställas mot taxering eller deklaration av viss skattskyldig, skola på enahanda sätt som taxeringsnämnds beslut om avvikelse från hans deklaration delgivas den skattskyldige inom viss tid före prövningsnämnds sammanträde, dels ock t. ex. i § 43 infördes en bestämmelse därom, att prövningsnämnd icke äger att ändra taxeringsnämnds beslut, där ej för gjort ändringsyrkande tillräcklig bevisning förebragts».

Samtidigt hemställles, att vederbörande utskott måtte utarbeta de författningsändringar, som kunde föranledas av ett bifall till motionerna.

Beträffande motiveringen för motionärernas förslag får utskottet hänvisa till motionerna.

I förevarande motioner hava upptagits två särskilda spörsmål, vilka båda röra prövningsnämndernas arbetssätt. Som bekant åligger det prövningsnämnderna — förutom att avgöra anförda besvär över taxeringsnämndernas beslut — att granska de taxeringar, taxeringsnämnderna åsatt. Denna granskning, som bland annat avser att åstadkomma en så jämn och rättvis taxering inom länets olika delar som

Utskottet.

möjligt, utföres huvudsakligen av landskamrerarna och kamreraren vid överståthållarämbetets avdelning för uppborärenden i deras egenskap av kronans ombud hos prövningsnämnderna. Hos prövningsnämnden framställas därefter de yrkanden om höjning eller sänkning i åsatta taxeringar, till vilka granskningen kunnat giva anledning.

Kommunikation av kronoombudens yrkanden hos prövningsnämnderna.

Motionärerna synas nu åsyfta sådan ändring i taxeringsföreläggningen, att kronoombuden förklarades skyldiga att, innan yrkande om höjning av skattskyldigs taxering utöver av denne i avgiven deklaration upptagen inkomst eller förmögenhet framställs hos prövningsnämnden, delgiva skattskyldig gjord anmärkning mot deklarationen. Det kan icke bestridas, att i de fall, där skattskyldig äger möjlighet att förebringa utredning utöver den, som må hava lämnats i hans deklaration eller eljest hos taxeringsnämnden, det måste te sig som ett missförhållande, att icke tillfälle lämnas honom därtill. Medan taxeringsnämndens beslut kunna sägas vara endast preliminära, läggas nämligen prövningsnämndens beslut direkt till grund för den definitiva debiteringen av utskylder. Det skulle därför kunna inträffa, att en skattskyldig, som icke lämnades tillfälle att yttra sig över kronoombudets ändringsyrkande, försattes i ett ogynnsammare läge genom att taxeringsnämnden följt hans deklaration än vad förhållandet skulle blivit, om redan denna nämnd vidtagit ändringen av deklarationen.

Emellertid torde flertalet av de anmärkningar, kronoombuden rikta mot de skattskyldigas deklarationer, antingen avse att rätta av taxeringsnämnd begångna felräkningar och misstag eller innefatta ändringsförslag, föranledda därav att taxeringsnämnd underlåtit att tillämpa uttryckliga föreskrifter i skatteföreläggningarna eller att följa vedertagen praxis. Då i sådana ärenden bevisningsfrågan så gott som undantagslöst ligger fullt klar, synes i allmänhet någon utredning av beskaffenhet att kunna inverka på taxeringsfrågans bedömande icke kunna lämnas av den skattskyldige. Däremot torde, enligt vad en inom utskottet företagen undersökning givit vid handen, av de anmärkningar, kronoombuden framställa, endast ett jämförelsevis ringa antal avse en ändrad uppskattning av de skattskyldigas inkomst eller förmögenhet. Jämväl skulle, enligt vad för utskottet uppgivits, endast ett fåtal av de höjningar av åsatta taxeringar, som på grund av kronans ombuds framställningar företagas av prövningsnämnden, föranledda klagomål till kammarrätten.

Det har syntts utskottet, som om för de skattskyldiga ett verkligt behov av ett kommunikationsförfarande i stort sett icke skulle föreligga annat än beträffande ärenden, som avse ändrad uppskatt-

ning av de skattskyldigas inkomst eller förmögenhet. Emellertid förfares flerstädes så, att kronoombuden, innan de intaga slutlig ställning i sådant anmärkningsärende, inhämta upplysningar av den skattskyldige rörande dennes inkomstförhållanden. Enligt utskottets uppfattning bör redan med nu gällande föreskrifter ett sådant förfarande iakttagas såväl i sistberörda slag av ärenden, liksom ock i de fall i övrigt, där upplysningar från den skattskyldiges sida kunna antagas bliva av betydelse för taxeringsfrågans bedömande. Det synes sålunda framgå, att någon egentlig olägenhet av den nuvarande anordningen knappast behövde föreligga.

Å andra sidan skulle en föreskrift i den riktning, motionärerna åsyfta, säkerligen medföra flera avsevärda olägenheter. Så skulle givetvis beredningen av varje särskilt ärende komma att kräva betydligt längre tid och mera arbete än för närvarande. Då ett avgränsande genom lagbestämmelser av vissa slag av mål, vari kommunikation ej behövde verkställas, näppeligen läte sig göra, skulle för övrigt detta arbete i flertalet ärenden komma att bliva utan all betydelse för taxeringens resultat. Men kanske än mer betänkligt är, att kronoombudens anmärkningar måste föreligga utformade betydligt tidigare före prövningsnämndens sammanträde än för närvarande. Härigenom skulle den tid, kronoombuden hade till sitt förfogande för det viktiga och krävande granskningsarbetet, ej oväsentligt förkortas. Vinsten av den omläggning av prövningsnämndsarbetet, som beslutades av 1922 års riksdag och vilken i främsta rummet avsåg att bereda kronoombuden möjlighet att i större omfattning och med större noggrannhet än tillförne utföra granskningsarbetet, skulle måhända till stor del gå förlorad, därest motionärernas förslag om åläggande för kronoombuden att låta delgiva skattskyldig framställda anmärkningar vunne bifall.

Vad beträffar det av motionärerna gjorda yrkandet om införande av bevisregler för prövningsnämnd, synes detsamma hava framställts utan att motionärerna närmare för sig klarlagt de konsekvenser, en sådan anordning skulle medföra. Utskottet har därför velat inskränka sig till att framhålla oegentligheten av att med bevisföreskrifter binda en nämnd, som har att ex officio verkställa uppskattning av de skattskyldigas inkomst och förmögenhet. För övrigt skulle verkningarna av sådana bevisföreskrifter sannolikt främst drabba de skattskyldiga, för vilka möjligheten att vinna ändring i av taxeringsnämnden åsatta taxeringar säkerligen komme att väsentligt försvåras.

*Bevisnings-
föreskrifter
för prövnings-
nämnd.*

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att förevarande motioner I: 106 av herr Reuter-
skiöld m. fl. och II: 167 av herr K. A. Westman m. fl.,
om vissa ändringar i förordningen om taxeringsmyn-
digheter och förfarandet vid taxering, icke måtte förän-
leda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 20 februari 1923.

På bevillningsutskottets vägnar:

ERIK RÖING.

Närvarande: herrar *Röing*, friherre *Fleming*, *Antonsson*, *Wigforss*, *Rune*,
Björnsson, *Pers*, *Bärg* i Katrineholm, *Johansson* i Kullersta, *Lithander*, *Sköld*, *Alexis*
Björkman, *Heyman*, *Johan Bergman*, *Bengtsson* i Kullen, *Lövgren* i Nyborg, *Jönsson* i
Fridhill, *Olsson* i Golvvasta och *Brännström*.
